

تمدید خشکسالی در پاییز

در روزهای نخست پاییز، سازمان هواشناسی کشور اطلاعیه‌هایی در مورد بارش‌های رگباری در برخی استان‌ها به ویژه استان‌های شمالی و شمال غربی کشور صادر کرده است، اما رئیس مرکز ملی اقلیم و مدیریت بحران خشکسالی کشور می‌گوید پاییز امسال چندان پرباران نخواهد بود و در بهترین حالت برای اینکه بخشی از مشکلات در سال آبی جدید (۱۴۰۴-۱۴۰۵) جبران شود، باید چشم به راه زمستان ماند.
براساس آنچه او توضیح می‌دهد دو ماه نخست پاییز وضعیت مانند سابق خواهد بود و با عبور از نیمه آذر، کم‌کم به دوره بارش‌های قابل توجه وارد می‌شویم.

کاهش ۷۰ درصدی بارندگی

بنا به همین آمار، در سال آبی که گذشت استان‌های سیستان و بلوچستان، هرمزگان، بوشهر و خوزستان به ترتیب بیشترین کاهش بارندگی را تا حدود ۷۰ درصد تجربه کردند. پس از آن‌ها، استان‌های کهگیلویه و بویراحمد، فارس، یزد، تهران، خراسان شمالی، البرز، خراسان جنوبی، اصفهان، قم، مرکزی، کرمان، چهارمحال و بختیاری، ایلام، خراسان رضوی و سمنان تا بیش از ۵۰ درصد کاهش بارندگی را تجربه کردند.
استان‌های اردبیل، گلستان، لرستان، آذربایجان شرقی، کردستان، قزوین، کرمانشاه، آذربایجان غربی، همدان، مازندران و گیلان با وجود کاهش حدود ۲۵ درصدی بارندگی شرایط مطلوب‌تری داشتند و فقط استان زنجان در سال آبی گذشته، تراز منفی بارش را تجربه نکرد.
اما کشور فقط در بخش آب‌های سطحی و رواناب‌ها با چالش روبه‌رو نبود، بلکه براساس آخرین آمار، وضعیت منابع آب زیرزمینی در ایران به شدت بحرانی است.
سالانه حدود ۵میلیون مترمکعب از آب‌های تجدیدناپذیر و آبخوان‌های کشور کاهش می‌یابد.
سال گذشته بحران آب موجب تشدید حفر چاه از سوی وزارت نیرو به منظور تأمین آب شرب شهروندان شد. در روزهای نخست شهریور شرکت آبفا در نشستنی با وزیر نیرو، از حفر ۷۰۰ چاه جدید در سراسر کشور برای برداشت آب شرب خبر داد.
این اقدام‌ها در شرایطی صورت گرفته که طبق آمار رسمی سازمان زمین‌شناسی ۴۲۲ دشت کشور ممنوعه و ممنوعه-بحرانی است.

خشکیدگی سدها

سال آبی جدید هم در شرایطی آغاز شده که حجم مخازن کل سدهای کشور فقط ۳۷ درصد پرشدگی را نشان می‌دهد و بیشتر سدهای مهم شرب و کشاورزی کشور مطابق آمار شرکت مدیریت منابع آب تراز منفی دارند. ۱۳سد از مهم‌ترین سدهای کشور با پرکندگی در استان‌های مختلف فقط از صفر تا ۱۰ درصد پرشدگی را نشان می‌دهند.
همچنین ۱۰ سد مهم دیگر نیز در سراسر کشور زیر ۲۰ درصد پرشدگی دارند.
شرکت مدیریت منابع آب کشور درصد پرشدگی سدهای «شمیل و نیان» در استان هرمزگان، سدهای «وشمگیر، گلستان، بوستان» در استان گلستان و «رودبال داراب» در استان فارس را صفر اعلام کرده است.

برداشت بی‌رویه

در سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۹۹، حدود ۱۳۰ میلیارد مترمکعب آب زیرزمینی اضافه مصرف شده و کاهش تجمعی تا سال ۱۴۰۳ احتمالاً از ۱۵۰ میلیارد مترمکعب فراتر رفته است. متأسفانه در فلات مرکزی شامل تهران، قم و اصفهان حدود ۳۰ درصد اضافه برداشت رخ می‌دهد و سطح آب حدود یک متر در سال کاهش می‌یابد و ذخایر آب زیرزمینی احتمالاً کمتر از ۵۰ درصد ظرفیت اولیه تا سال ۱۴۰۴ است.

در خوزستان با وجود شارژ زیاد، اما استفاده بیش از حد آب برای کشاورزی از ۱۳۸۰ تا ۱۴۰۳، ۴۰ درصد ذخایر را کاهش داده است. در حوضه ارومیه آب زیرزمینی حدود ۸۰ درصد از مصرف آب حوضه‌را تشکیل می‌دهد. از ۱۳۸۰ حدود ۶۰ درصد آب زیرزمینی از دست‌رفته و همین موضوع سرعت فرونشست زمین‌را در بیش از ۳۰۰ دشت‌از جمله تهران حدود ۲۵ سانتیمتر در سال شتاب بخشیده است. اکوسیستم‌هایی مانند تالاب‌ها (گاوخونی، بختگان و جازموریان) تخریب شده‌اند و بر منابع تولید ریزگردها افزوده‌اند. رودخانه‌ها نیز که به جریان پایه آب زیرزمینی وابسته بوده اکنون در معرض خطر هستند.

آلودگی‌های نفتی و گردشگری بدون ضابطه، بلای جان میراث طبیعت شده است

لاکپشت‌های سواحل جنوبی ایران در لاک انقراض

رضا طلیبی | سواحل خلیج فارس و بخش‌هایی از دریای عمان به دلیل ویژگی‌های خاص اقلیمی و وجود سواحل مرجانی، ماسه‌ای‌وسنگی، زیستگاه هزاران گونه پرنده، خزنده، آبزی و پستاندار خاص هستند.

یکی از این گونه‌ها لاکپشت‌های پوزه عقابی هستند که حدود ۶۰ سال عمر کرده و در ۲۵ سالگی به بلوغ می‌رسند و مسیر هزاران کیلومتری از مکزیک و استرالیا را با امید و اشتیاق طی می‌کنند تا بر اساس غریزه در سرزمینی که روزگاری خود در آنجا متولد شدند، تخم‌گذاری کرده و فرزندان خود را به دنیا بیاورند.

سوداگران ماسه و سگ‌های ولگرد

اما آن‌طور که اخبار حکایت دارند این لاکپشت‌ها که ۷۰ تا ۱۲۰ تخم می‌گذارند و براساس بررسی‌های علمی، از هر ۱۰۰ تخم آن‌ها یکی شانس تبدیل شدن به یک لاکپشت بالغ را دارد در سال‌های اخیر با خطرهای زیادی برای فرایند تخم‌گذاری مواجه شده‌اند که از مهم‌ترین آن‌ها می‌توان به رفتار نامناسب گردشگران و سوداگران ماسه که با دوربین‌ها، چراغ‌قوه‌ها و نورهای مصنوعی به سمت این خزندگان که پس از ۲۵ سال به زادگاه خود بازگشتند؛ هجوم می‌برند و همچنین سگ‌های ولگرد که بدون صاحب در ساحل کمین کرده و آماده حمله به لاکپشت‌ها هستند اشاره کرد.

نیم نگاه

قیمت مرغ در شیراز به پرواز درآمد

شهر شیراز و حتی شهرستان‌ها نشان می‌دهد در هیچ یک از مراکز عرضه مرغ در سطح شهر، این نرخ رعایت نمی‌شود و محصول با قیمت‌هایی فراتر از نرخ مصوب به دست مصرف‌کنندگان می‌رسد.

جریمه متخلفان

در همین ارتباط موسی رهبر، مدیر کل تعزیرات حکومتی استان فارس به عنوان متولی نظارت بر قیمت‌ها از تشکیل ۲۳۶ پرونده تخلف مربوط به مرغ فروشی‌ها در استان از ابتدای سال جاری خبر داد و به تسنیم گفت: این تعداد پرونده منجر به صدور جریمه نقدی افزون بر ۱۵ میلیارد ریال شده است.

رهبر همچنین از تشکیل پرونده تعزیراتی برای دوشرکت بزرگ توزیع مرغ در شیراز خبر داد و افزود: پرونده‌های مربوط به این شرکت‌ها در حال حاضر در مرحله بررسی و کارشناسی قرار دارند و هنوز رأی نهایی صادر نشده است.

پیش‌بینی نادرست

اگرچه پیش از این سرپرست سازمان جهاد کشاورزی استان فارس با اشاره به افزایش چشمگیر جوجه‌ریزی در استان، از تحقق ۱۱۸ درصدی این شاخص خبر داده و پیش‌بینی کرده بود قیمت مرغ در هفته اول مهر ماه کاهش پیدا خواهد کرد اما مشاهدات مردم و خبرنگاران در کف بازار خلاف وعده‌های مسئولان را نشان می‌دهد.

می‌دهد در حوزه لاکپشت‌های پوزه عقابی تجربه بسیار خوبی در دهه ۸۰ به عنوان یک جاذبه گردشگری در منطقه آزاد قشم رخ داد و مجموعه‌ای از مسائل از جمله تغذیه مردم بومی جزیره قشم از تخم لاکپشت‌ها که در آن مقطع به عنوان یک عامل تهدیدکننده بسیار مهم مطرح شده بود، سگ‌های ولگرد، روباه‌ها و پرندگان در یابی به عنوان تهدیدهای جدی برای تخم‌های این لاکپشت‌ها مورد بررسی قرار گرفتند.

وی تصریح می‌کند: در فروردین ۱۳۸۲ سازمان ملل متحد با همکاری سازمان حفاظت محیط زیست منطقه آزاد قشم طرحی را در این منطقه به ویژه روستای شیب دراز که به نوعی زیستگاه و مرکز اصلی این لاکپشت‌هاست اجرا کردند که هدف اصلی آن تعامل منطقه‌ی میان مردم بومی و مدیران و مسئولان منطقه در راستای حفاظت از این لاکپشت‌ها بود. این طرح به گونه‌ای پیش رفت که جاذبه گردشگری با عنوان تخم‌گذاری لاکپشت‌های پوزه عقابی شکل گرفت و زمینه‌ساز حضور گردشگران خارجی، تحقق زمینه‌های سرمایه‌گذاری در منطقه، رشد زیرساخت‌های محلی و رونق صنایع دستی شد.

نبود حفاظت از میراث طبیعی

عضو شورای علمی پژوهشکده گردشگری با بیان اینکه باید قدردان این گونه جاذبه‌های گردشگری باشیم و در راستای حفاظت از آن‌ها تلاش کنیم، خاطرنشان می‌کند: متأسفانه در یکی دو دهه اخیر صنایع آلاینده در منطقه جنوبی کشور به ویژه در مکان‌های تخم‌گذاری این نوع لاکپشت‌ها از جمله منطقه پارس جنوبی رشد داشته که این نوع آلودگی‌های صنعتی سبب از بین رفتن کانون‌های اصلی تخم‌گذاری لاکپشت‌های پوزه عقابی و همچنین زیستگاه‌های آن‌ها شده است که این آلودگی‌های صنعتی تنها به اینجا ختم نشده و حتی موجب از بین رفتن زیستگاه‌های مرجانی که بستر بسیار جذابی برای سواحل خلیج فارس هستند نیز شده است.

وی ادامه می‌دهد: در اینجا باید به یک نکته اشاره کرد و آن اینکه مشاغل و حرفه‌های مختلف منطقه نیز باید در راستای عمل به مسئولیت‌های اجتماعی در برنامه‌های حفاظت از محیط زیست ایفای نقش کرده و حتی پیشنهاد باشند و بازسازی زیستگاه‌های جانوری و دریایی را به عنوان یک اولویت محیط زیستی دنبال کنند که اتفاق اخیر و نابودی کانون تخم‌گذاری لاکپشت‌های پوزه عقابی نشان می‌دهد متأسفانه در این باره ضعیف عمل شده و صنایع در راستای حفاظت از محیط زیست به درستی مشارکت نداشته‌اند.

جواهرزاده با بیان اینکه سازمان حفاظت از محیط زیست و فعالان این حوزه برای جلوگیری از این گونه اقدام‌ها باید فعال‌تر عمل کنند، تصریح می‌کند: زمانی که مطالعات زیست محیطی برای ایجاد یک پروژه صنعتی انجام می‌شود باید ظرفیت و دقت بیشتری صورت بگیرد که متأسفانه در این باره کم‌کاری‌های زیادی رخ می‌دهد و به بهانه مواردی نظیر اشتغال‌زایی این گونه ملاحظات نادیده گرفته می‌شوند که یکی از نمونه‌های بارز آن پتروشیمی میانکاله است که قصد داشتند در بستر زیست‌بوم بسیار حساس میانکاله این پروژه صنعتی را اجرا کنند که اگر تلاش‌های فعالان محیط‌زیستی نبود در حال حاضر بایک فاجعه زیست محیطی مواجه بودیم.

وی ادامه می‌دهد: جامعه ما باید به این درک برسد که اولویت توسعه هر منطقه ابتدا باید حفاظت از میراث طبیعی باشد. اگر بخش زیادی از جنگل‌های هیرکانی از بین رفته و یا سواحل در شمال و جنوب، دریاچه ارومیه و رودخانه زاینده‌رود دچار مشکلات مختلفی هستند نشان‌دهنده این است که بازنگری در اندیشه و رفتار نسبت به محیط زیست و برنامه ریزی‌های کلان توسعه کشور بیش از گذشته نیازمند تغییر و تحول جدی است.

«زبان» ۱۲. باعث و بانی - فریبکار - عضو بویایی ۱۳. قبل از جنجال می‌آید - کنگره - ترسو ۱۴. میحت - میوه آبدار تابستانی - ایرادات ۱۵. از سیستم عامل‌های رایانه‌ای - نیمه گرم - پرچم

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	د	ر	م	ت	و	س	ا	د	و	ا	ر	م	ت	و	س
۲	ا	ب	ک	ل	ا	ز	م	ا	ی	ش	ی	ک	ت	م	ش
۳	ک	ل	ا	ز	م	ا	س	د	س	ی	ک	ت	م	ش	ی
۴	ت	ا	ی	ک	ل	ا	ز	م	ا	ف	ا	خ	ر	ب	پ
۵	و	ل	ر	م	ت	و	س	ا	د	و	ا	ر	م	ت	و
۶	ر	م	ت	و	س	ا	د	و	ا	ر	م	ت	و	س	ا
۷	ج	س	ی	ک	ل	ا	ز	م	ا	ی	ش	ی	ک	ت	م
۸	ش	ی	ک	ل	ا	ز	م	ا	ی	ش	ی	ک	ت	م	ش
۹	ف	ا	خ	ر	ب	پ	ا	ت	م	ش	ی	ک	ل	ا	ز
۱۰	ا	ز	م	ا	ی	ش	ی	ک	ل	ا	ز	م	ا	ی	ش
۱۱	ت	ا	ز	م	ا	ی	ش	ی	ک	ل	ا	ز	م	ا	ی
۱۲	ک	ل	ا	ز	م	ا	ی	ش	ی	ک	ل	ا	ز	م	ا
۱۳	ت	م	ش	ی	ک	ل	ا	ز	م	ا	ی	ش	ی	ک	ل
۱۴	و	ی	س	ل	س	ب	ی	ل	ا	م	ا	ن	م	و	ر
۱۵	د	ر	ا	ی	ک	ا	ن	ا	س	ی	ک	و	ج	ی	ع

پرسرعت - بدنهاد ۱۵. قسمتی از جمله - رمانی از «نیکولای گوگول» نویسنده سرشناس روس

عمودی:

۱. بهشت شداد - بچه ترسان خیالی - ماده ضد عفونی ۲. زنگ کلیسا - غربال - نوعی طبل که با دو چوب نواخته می‌شود ۳. آتشدان نانوائی - فراغت - مکانی مقدس در مکه ۴. بنیان - نثر - ابزار نوشتن ۵. دندان سوهان - کارگروه تخصصی بررسی مسئله‌ای - خواهش کردن ۶. مزه صورت بعضی‌ها - کشتی جنگی - بیماری التهاب معده ۷. نام دخترانه وطنی - شکل و قیافه واحد ۸. جهت - من-شما - از درختان سوزنی برگ - باران اندک - همگی ۹. فوت - جامه - اجرای حرکات نمایشی در کاراته ۱۰. علم شمارش، محاسبه و اندازه گیری - قطعه جدا شده از چیزی - ابزار درو ۱۱. پس از بیداری اسلامی در مصر، مدتی رئیس جمهور این کشور شد - از وسایل تبلیغاتی - نیمه اول

افقی:

۱. پدر علم هیپنوتیزم - خلاصه ۲. استخوانی در پا - حکومت مردم بر مردم - آب دهنده ۳. کاغذ ضخیم - چه وقت؟ - بندرعباس ۴. پل خطر - پس ندانی خسیس - از چهار عمل اصلی ریاضیات - می‌دهند تا گرفتار کنند ۵. بی حس - مکان بی خطر - قهرمان سرزمین عجایب - در علم آمار مقادیری هستند که تابع توزیع تجمعی داده را به ۱۰ قسمت مساوی تقسیم می‌کنند ۶. محل سودن گندم - رئیس جمهور ایالات متحده آمریکا ۷. ابریشم ناخالص - درون - برنج شوشتری - عضو ترشح هورمون ۸. سروصدای جمعیت - واحد شمارش احشام - درخشش ۹. تنبل جالیزی - سرگشته - بغل - از جریان‌های دوگانه سیم برق ۱۰. پروو - خرده چوب یا فلزات پس از تراشیدن ۱۱. خواهر و برادر اصلی - آقای انگلیسی - بطن - حرف تکراری ۱۲. سفید ترکی - سپاس - تردید - پیرو ۱۳. محل پرورش احشام - اسم ترکی - آهو ۱۴. خضاب - سوار

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱															
۲															
۳															
۴															
۵															
۶															
۷															
۸															
۹															
۱۰															
۱۱															
۱۲															
۱۳															
۱۴															
۱۵															

طراح: محمدرضا علی‌زاده zadehalireza@gmail.com